

HVIEZDOSLAV NA KAŽDÝ DEŇ

V ŽATVU (ÚRYVOK)

...
Vozduch kolímbal sa sta vody jemné vrenie,
ustielal sa na slnco, vlnil nepredlene,
no bez šumu, záplava stopeného kovu;
škovran zračka hádal len pieseň obžinkovú,
bol zvädený. Kobyľky, pravda, vytrvale
skackaly si, svrčky im húdly neustále;
no i vravy ľudskej dost, smiechu, spevu, krikov:
pracovali predsa kol kídle robotníkov,
pracovali ochotne, hoc aj ožihalo
ich dôkladne — že vraj už predsa preháralo,
slnko zahlo k úvratiam — veď ak by tak o deň
o dva spáchlo, hrúza! — deň taký tedy hoden
mnoho, nech tak prší pot radšej hustým brokom! —
pracovali — prepelky hybaj! s ,podspodok'-om...
Žatva bola... rozkoš, och! stých radostí smysol!
Vzduch sa vlní, kosal lesk v ňom vše jak pstruh blysol...
A tá vrava prírody, spolu i človeka
jaročkami sbieha sa ku mne, hravé vteká
v dumu moju, plynúcu ako veľká rieka...

CVENG KÔS:

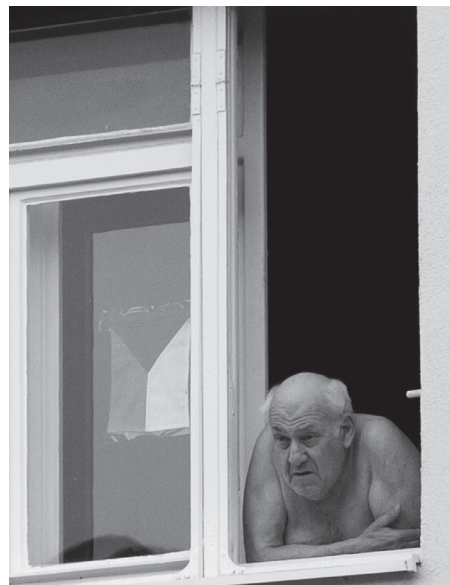
Šu-šu-šu-šu — šav!
Cvendžíme,
zuníme,
zvoníme —
skosíme
rolí zlatohlav.

Ži-ži-ži-ži — žez!
Osielka
neveľká,
ocielka
hrdielka
naostrila rez.

Šu-šu-šu-šu — ušř!
Čo bolo
okolo,
skosíme
na holo —
a zas bude púšť.

Ach, i ja znám takú straň, požeňnanú nivu!
Päť riek viery skrápalo, vlašilo jej skyvu,
keď vyprahla; jestli však chmúry smútku svisy
dlho nad ňou, bleslo päť slniec — zbožných mysli...
Nádejí tam obilie bujné rok po roku,
ľudia zhíklí: Krása! Hej, až tak milo oku!
A úroda! Nikde snáď také plné klásky,
zrna sta hrach, zrnôčko najčistejšej lásky!

(zdroj: www.zlatyfond.sme.sk)

ŽADUMKA ÚVODNÁ

Žurnály slovenské opanovala v auguste postava najväčšieho anciáša, zloboha a kradoša v našej zemi a korešpondencia s jeho paplužskými kumpánmi – ako by náš Pavol O. povedal, „Samá dekadencia a akýsi výpar mozgový a či skorej len — otice.“ Nás Threema tejto podliny už omrza, radšej budeme o vašich trémach i chvíľach hviezdnych čmarigar. Zo sveta neláskavého prenesme sa do prepeknej turčianskej náruče a spomnime si pritom na onakvejšieho hérao spisby lyrickej, epickej i dramatickej, než sú hentí. Slávime jubileum Hviezdoslava, 170 výročie, a to je ver vek úctyhodný (sic!), ergo to bude oslava náramná.

V duchu tomto i plátok tento bude sa niest, by sa sprítomnilo minulé, lež na strane druhej máme vôľu i zachytiť pre históriu to súčasné – umelectvo vaše poctivé a pre našu potechu prihotovené!

Mašľa

NESPIEVAM, TEDA SOM!

Netušil som, že urobiť rozhovor s riaditeľom Scénickej žatvy bude toľká oštará! Keď som to dostal za úlohu, položil som si logickú otázku? A ktože je to tento rok, ktože? Veď na Žatve sa nám v ostatnom čase v tejto funkcii ľudia striedajú jedna radost. Ako vravievali sváko v Pachovi: „Zuzka, Anka, Ivka, Saška, Martinka... všetko jeden čert.“ Jáj. Veď toho roku Žatve gazduje môj ctihodný pobratim Matej Moško. Päť rokov sme spolu lavice na VŠMU drali a v jednej izbe dievky prespávali. Idem ho ja odchytiť, kým je ešte tu. Veď kto vie „Kam kráča NOC?“ a či tu ešte Matej bude aj budúci rok. Zočil som ho v družnej debata s jedným z porotcov. Ako každý správny gazda, aj on je na Žatve žiadaný a utrmácaný. „Idem konečne na obed,“ vraví mi: „Poď so mnou a spíšeme to tam.“ Kým sme sa tam konečne doterigali, vybavil ešte asi tucet vecí. Rád som, že si v toľkom zhone našiel čas podebatir so mnou pri štamperlíčku borovičky.

Ako si sa dostal ku gazdovaniu veľkej Žatvy?

Zavolali ma na konkurz. Prišiel som pred veľkú porotu a pýtali sa ma zákerné otázky. Chvalabohu som nemusel spievať a vďaka tomu som tu. Ako jeden z mála riaditeľov Žatvy nie som zamestnancom NOC-ky. Ponúkli mi viacero možností, ako by sme mohli spolu gazdovať a ja ako autor som si vybral autorskú zmluvu.

Čo gazdovanie na Žatve obnáša?

Dúfal som, že čo najmenej (smiech). Vlastne, na to ma aj lapili. Povedali mi, že majú celý organizačný tím a ja si len povyberám predstavenia a bude. No je toho viac, ako len povyberať a byť. Musel som dohodnúť aj všetkých partnerov, ale keďže toto je už 97. ročník Žatvy, tak partneri našťastie už čakajú, že budú dohodnutí. Pri-

padlo mi ešte pozvať všetkých hostí a vymyslieť offprogram. S tým mi toho roku veľmi pomohol Tomáš Tomkuliak z TKS. Hej, a ešte musím byť milý na všetkých (úsmev).

Takže budeš musieť s každým vypit' oldomáš v stane?

Dielne začali už v pondelok, takže v tomto momente mám za sebou zblížovacie večery ešte iba dva. Predsa nebudeme zanedbávať účastníkov dielni. Tak sme sa s nimi v prvý deň zvitavali a na druhý deň skamarátili. Dievčatá zatiaľ chystali tašky plné prekvapení pre účastníkov a ja som sa ďalej zblížoval. No a to sa vlastne Žatva začne naplno len dnes.

V čom bude iná ako ostatné?

Moja najväčšia priorita je, aby tu mohlo ostať čo najviac účastníkov na celý festival. Aby mali kde bývať a nemuseli odísť hneď po tom, čo odohrajú predstavenie. Špeciálny balík v podobe permanentky a ubytovania sme pripravili aj pre tých, ktorí sa nezmestili do dielne a ani neúčinkujú v žiadnom predstavení. Cieľom teda bolo, aby nás tu bolo čo najviac. Aby všetci tí, čo chcu na Žatvu prísť, prišli, a aby videli predstavenia, ktoré chcú vidieť. No a, samozrejme, aby sme mohli byť všetci večer spolu v stane.

Veľkou novinkou je aj festival Strunobranie. Budeme mať vlastne festival vo festivale. Priamo na Žatve sa v piatok a v sobotu uskutoční finále celoštátnej súťaže piesňovej autorskej tvorby.

Keď už sme pri hudbe. Mnohých by určite zaujímalo, prečo chýba legenda žatevnej tancovačky, pán kapelník DJ Trička?

No comment. (smiech) Mrzí ma to, ale nepoda-

rilo sa mi presvedčiť DJ-a Trička, aby prišiel. Použil som aj argument: „Príď!“ Ale nechcel. Ale o to paradnejšie máme tento rok koncerty. Zahrá nám Martin Husovský, frontman kapely Komajota. Hudbu prinesie aj Nany Hudák spolu s SHZ a veľa ďalších.

A čo by si žatevníkom do tohto ročníka poprial?

Prajem im ostré kopy, chutné jedlo a výborné dožinky.

Ďakujem za rozhovor.

Gábor Ž. Vlkolínsky

MATEJ MOŠKO

V časoch, keď sa zdalo, že kritická obec po márných obrody snahách zostane bezradne v rukách nezáživných a necielavedomých epigónov, doktor Matej upokojil myseľ, prestal veriť výlučne spásnosnosti starých ideálov a začal hľadať ideály nové. Vydal sa po cestách všakovakých – od organizácie kultúrnych kaviárov a búrlivých kvízov, cez navštevovanie LARP-ov (o ktorých aj odborný almanach v Slovenskej akadémii vied spísal!), cez pravidelnú morálnu, organizačnú a intelektuálnu podporu na mnohých slovenských i zahraničných festivaloch a podujatiach. Posávd jeho osobný príbeh zožal nemalé úspechy, no programové riaditeľstvo tohtoročnej Žatvy mu bezpochýb zaručí miesto v sieni Osvietencov.

MINISTERSTVO KULTÚRY VYHLÁSIL ROK 2020 ZA ROK SLOVENSKEHO DIVADLA

Rok 2020 bude z pohľadu divadelnej histórie výnimočný. Celá kultúrna verejnosť si pripomenie 100. výročie založenia Slovenského národného divadla – 1. marca 1920. Jeho vznik otvoril novú éru v dejinách slovenského divadla. Súčasne si v roku 2020 pripomenieme 190. výročie uvedenia prvého slovenského ochotníckeho predstavenia – Liptovský Mikuláš, 22. augusta 1830.

Tieto významné jubileá celonárodného významu sú vzácnou príležitosťou nahliadnuť do minulosti, pripomenúť si dôležité míľniky v dejinách slovenského ochotníckeho (amatérskeho, neprofesionálneho) divadla, ako aj osobnosti, ktoré formovali vývoj slovenského ochotníckeho divadla. S ohľadom na význam spomenutých výročí a prínos osobností do rozvoja umenia a kultúry národa v spojení s modernými slovenskými dejinami navrhlo Ministerstvo kultúry SR na podnet Slovenského národného divadla, Divadelného ústavu a Národného osvetového centra vyhlásiť rok 2020 za Rok slovenského divadla. Okrem týchto výročí si v roku 2020 pripomenieme aj okružie výročia viacerých významných osobností, ktoré ovplyvnili vývin slovenskej divadelnej kultúry.

Vyhlasenie roka 2020 za Rok slovenského divadla treba vnímať ako významnú celospoločenskú udalosť. Mal by dominovať v činnosti divadiel, profesionálnych a neprofesionálnych umeleckých súborov, festivalov, kultúrnych organizácií a umeleckých škôl, ale aj v činnosti a v plánoch osvetových a kultúrnych stredísk.

NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

Rok 2020 prinesie z hľadiska histórie slovenského ochotníckeho divadla spomienku na významnú udalosť, ktorá sa odohrala v Liptovskom Mikuláši pred 190 rokmi. 22. august 1830 sa pokladá za deň vzniku slovenského ochotníckeho divadla a zároveň začiatok našich novodobých divadelných dejín. V tento deň odohrali prevažne mikulášski študenti a mládež veselohru Jána Chalupku Kocúrko. Organizátorom a ústrednou postavou tohto divadelného podujatia bol vydavateľ kníh Gašpar Fejérpataky-Belopotocký. K výročiu uvedenia Chalupkovej hry v slovenskom jazyku pripravujú divadelníci v Liptovskom Mikuláši osbitný program.

Od roku 1830 sa datuje aj niekoľkoročná systematická činnosť Divadla slovenského Swato-Mikulášskeho, ktorá bola vzorom a podnietila založenie ochotníckeho divadla aj v ďalších slovenských mestách (Ján Francisci v Levoči) či na vidieku (Samuel Jurkovič v Sobotišti). V 19. storočí formovali divadelný život na Slovensku dramatici Ján Chalupka, Ján Palárik a Jonáš Záborský, mladí štúrovci v Sobotišti a Levoči a jedna z prvých slo-

venských herečiek Anička Jurkovičová. Do vzniku Česko-slovenskej republiky prispeli k rozvoju slovenského divadelníctva významnou mierou aj Pavol Országh Hviezdoslav, Jozef Gregor-Tajovský, Jozef Hollý či vtedy najuvádzanejší dramatik Ferko Urbánek. Najvýznamnejším ochotníckym divadelným súborom sa stal Slovenský spevokol v Martine.

Ochotnícke divadlo položilo základy celej divadelnej kultúry na Slovensku, pretože pôvodná dramatická literatúra a herecké zázemie vytvorili živnú pôdu rozvoju slovenského profesionálneho divadla.

Na základe výzvy Ministerstva kultúry SR aj Národného osvetového centra oslovuje všetky regionálne osvetové a kultúrne strediská, kultúrne zariadenia, divadelné súbory, občianske združenia, jednotlivé osobnosti a všetkých divadelníkov, aby sa pripojili k podpore a tvorbe *Roka slovenského divadla* vo svojich regiónoch a miestach svojho pôsobenia.

Pozornosť Roku slovenského divadla venuje aj Fond na podporu umenia už v roku 2019. Pre ďalší rok 2020 sledujte jeho informácie a odporúčania, výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky, plánujte programy k téme a využite ho v plánoch svojej činnosti.

Nech je rok 2020 pre všetkých divadelníkov a milovníkov divadla obdobím jeho hlbšieho spoznávaní, novej divadelnej tvorby a radostného spoločného stretávania sa.

ČINOHRA

DS Lano, Bratislava

O ŠTUKOCH VRAVOTY

LUDMILIN TAJNÝ
ZÁMER

Prvotina tohtoročného programu. Vyčínaná činohra. Kto bol, vie. Kto nebol, nebol. Matej Čertík, režisér inscenácie, bol. A vedel:

Akým spôsobom vznikol text inscenácie? Kto je autorom?

Skupina hercov, všetci, vrátane najmladších. Hlavnou ambíciou bolo inscenovať, ako si dievča na javisku číta Ludmilu Podjavorinskú a vzađu sa hádajú jej rodičia. Príbeh Čima-Čimčara sa mení na akýsi živý sen, kde sa prepája rozprávka s realitou rodinného prostredia. Text bol teda sčasti daný a sčasti vznikol po vstupe hercov.

Je podľa vás Ludmila Podjavorinská hrozivá? V inscenácii z nej behal mráz po tomto... oné...

Jej Čin-Čin je hrozivo dlhý a len minimum čitateľov vydrží príbeh čítať do konca. No práve záver je zásadný. Je to komplexná sociálna dráma.

Je podľa Vás potrebná sexuálna výchova na základných školách?

Je dôležité, aby človek, ktorý sexuálnu výchovu učí, učil srdcom. Aby použil zrozumiteľné príklady z vlastného života, alebo povedzme z literatúry.

Myslíte, že na to myslela aj Ludmila Podjavorinská pri Čin-Činovi?

Myslím, že mohla. Provovala rodičov, aby o tom komunikovali so svojimi deťmi. Keď som citoval jednej škrupolóznej dáme, ktorá sa sťažovala, že v modernej literatúre je všetko nemravné, kdežto v tej staršej bola len „krása“, záverečnú obhajobu Čin-Čin pred Čim-Čimčarom:

*Kde si vzala toľko detí?
Kde som vzala, tam som vzala,
sama som si vychovala,
stihla som, kým si bol preč,
aj bez teba, lenivec!*

odpovedala len: „Naozaj?!“

Ďakujem za rozhovor.

Paľko – driecny lahtikár (23 rokov)

PANI LUDMILA, ZMIZNI!

V podstate sa nečudujem. Človek túži po istote, po vypočítateľnosti, po známom. Chce svet dobyt, aspoň kúsok z neho a už spoznané tak veľmi ťažko pustí, usalaší sa v ňom. Vysotený do kozmu, nechce sa cítiť vysotený. Vykrojí si svoju komfortnú zónu a uverí tomu, že sa dotkol univerza. Stereotypizácia ľudí a javov je presne tento typ sebaobrany, obrany proti nevrelému svetu, ktorý deň čo deň človeka prekvapí, a navodzujú mu pocit cudzoty. Ludstvo, ako malé dievčatko z inscenácie DS Lano Činohra, sa skryje pod paplón a chce počuť neustále, dokolečka dokola, tú istú rozprávku. A už stereotypizujem aj ja. Tak ako inscenácia.

Matka je permanentne nervózna a netrpezlivá, život je pre ňu len sled neriešiteľných problémov, ktoré sa zvalia jedine na ňu. Otec je pohodlný fantóm, kto nie je schopný zastúpiť svoju archetypálnu rolu stabilného základu, na ktorom sa dá stavať. Rodina a spoločnosť. Komunikácia znamená jedine hádku, názor znamená zúfalé omieľanie otrepaných fráz, život znamená skazenosť, ktorá chce dobyť aj to maličké opevnenie menom rodina. Najväčšou hrozbou pre mládež je piercing. Nečudujme sa, že dievčatko z tejto emotívnej pustatiny uteká do čistého, nevinného sveta vrabčiat Ludmily Podjavorinskej. A čo tam nájde. Presne tie stereotypy, ktoré zanechalo vo svojom malom univerze, len vo veršoch, zrýmovaní.

Rodina funguje jedine vtedy, keď treba proti niekomu zvonka bojovať, nikoho nezaujímá, čo chce ten druhý, komunikáciou sú len hádky, a ženatý vrabčiak netuší, ako vznikne dieťa. Chvalabohu, ani mu to nikto neprezradí. Rodinný psychohoror nahradí animálny psychohoror. Se-

baklam a neriešenie problémov všade. Ale aj zo strany inscenátorov. Predstavenie nastolí veľmi vážne problémy a veľmi sebavedomo ich nerieši. Miesto otca v rodine, chápanie postavenia a roly muža a ženy v rodine a v spoločnosti, komunikácia – otvorenosť, dôvera v rodine, prudnosť ohľadom sexualit, dôležitosť sexuálnej výchovy v škole, tabuizovanie a bagatelizovanie týchto tém.

Inscenácia je vypchatá trendy výrazmi, slovami zo súčasnosti, ale samotný pohľad na problémy sa zasekol niekde pred sto rokmi. Chápanie rodiny a rodových stereotypov. Ale fakt sa nič nezmenilo za tie roky? Všetko je také isté? Žena nemôže byť živiteľkou rodiny? Neexistujú nukleárne rodiny, patchworkové rodiny, jednorodičovské rodiny, rodiny založené na partnerskom vzťahu, rekonštruované rodiny? Nakoniec za všetko môže pani Ludmila, ktorá sa stane nočnou morou, traumou, ktorá zapríčinila všetko, ona zakódovala sebaklam do nás a urobila nás slepými. Animálny horor sa nahradí s paródiou duchariny. Ale keď pani Ludmilu otec, ktorý zrazu sa stane pravou hlavou rodiny, vyženie, tak sa zrazu vyrieši všetko, rodina sa opäť nájde. A šťastne a už spolu si môžu dookola čítať tie isté texty.

Opäť sa môžeme tváriť, že všetko je v poriadku. Namiesto ozajstnej, dôvernej komunikácie. A divák sa ocitne v pozícii dievčatka, ktoré leží v posteli, chcela by byť inde, nerozumie ničomu, a na jej tvári sa zrkadlí des a rozpaky z okolitého chaosu. Tá tvár prezradí veľa a hovorí oveľa viac, ako povrchný náčrt demonizovanej banality.

Miklós Forgács

BETA, KDE SI?

DS Jána Vojšaššáka, Zákamenné

O ŠTUKOCH VRÁVOTY

PRIŠLI, ZAHRABI A DO ZÁKAMENNÉHO ODIŠLI

Dvadsať. Presne toľko ľudí by ste mohli narátať na javisku Národného domu počas klaňáčky po stredajšom štku „Beta, kde si?“, keby tam príbeh bol ešte jeden človek. Nepríbeh, a preto ich bolo len devätnásť. Keď celá devätnásťka ansámbľu Divadelného súboru Jána Vojšaššáka odišla z javiska, netušili sme, že sa s nimi lúčime v pravom zmysle slova. Tak rýchlo ako odišli za oponu, rovnako rýchlo sa vyparili zo Žatvy – autobusom domov, do Zákamenného. Vo festivalovom stane v boji s nocou nepomohli. Režisérka Zuzana Demková ich obhajovala, vraj sú to všetci dospelí a zamestnaní ľudia. Výhovorky? Nevedno. Tak či tak, kto mal na Žatve za jediný cieľ skamarátiť sa s niekým z devätnásťky, mohol to zabaliť hneď po prvom dni.

Tak vám čosi o nich povie aspoň autor týchto riadkov. Súbor sa na Žatve predviedol so svojou tretou a najväčšou inscenáciou. Prvotinou bolo literárne pásmo o rodákovi zo Zákamenného Jánovi Vojšaššákovi. Odvtedy súbor siahol už len po ďalšom Oravcovi – Milovi Urbanovi. Najprv to boli Výkriky bez ozveny, potom prišla „dnešná“ Beta.

Tvorivý proces bol podľa pani režisérky náročný. Prečo? Dôvodom sú opäť povinnosti členov súboru – pracujúcich dospelých. Ale keď sme ich videli na Žatve, skúšanie muselo stáť za to. Trvalo od novembra do februára a, áno, ako si dôvtipný divadelník pravdepodobne domyslel, na jeho konci bola premiéra.

Pôvodných 120 strán textu Mila Urbana prinieslo najprv veľkú výzvu. „Škrtali sme, aj pred týmto predstavením sme škrtali a stále škrtáme. Keď to najbližšie budeme hrať, možno to ešte viac preškrtáme,“ osvetlila Zuzana Demková svoj režijný štýl.

V hre sa protagonistka Beta predčasne vrátila z mesta domov na dedinu. Peňazí mala zarobených viac, než sa čakalo. Svoj návrat nikomu nijako nevysvetlila, čo pomohlo klebetám, ktorými ju kon-dedinčania nakoniec de facto zabili. Je tento príbeh o dnešnom Zákamennom?

„Áno, aj o Zákamennom. Ale v prvom rade sme sa snažili to posunúť do súčasnej doby, kde sa na internete a sociálnych sieťach hocíko hocícho chytí a vznikajú z toho rôzne problémy.“ Asi som príliš konzervatívny, keď som prepojenie so súčasnosťou nenašiel. Vidí sa mi, že ak dnes bude nejaká Beta odniekiaľ skákať, humno a ani šopa to asi nebude. Jedno je ale isté. Ako sme videli na javisku – tak ako dobrí ľudia, ani jedovaté klebetnice nevy-mreli a nevymrú.

Ďakujem za rozhovor.

Mojmír z Kvetníci pri Poprade

BETA, ZASAMOVRAŽDENÁ SPOLOČNOSTOU (ALEBO AKO MESTO DOSTALO OPÄT NA FRAK)

Divadelný súbor Jána Vojšaššáka zo Zákamenného na Orave sa nám predstavil inscenáciou hry Mila Urbana Beta, kde si? a priniesol na dosky Scénickej žatvy, dá sa povedať, tradičnú (archaicko-konzervatívnu?) formu ochotníckeho divadla. A myslím, že je to dobre. Podobné tzv. tradičné prúdy sa na Žatve (pokiaľ ma pamäť neklame a pokiaľ mám dobré informácie) už dlhšie neobjavovali a práve preto môže byť konfrontácia tohto prúdu s tým tzv. moderným pre obe strany zaujímavá a inšpiratívna.

V hre Beta, kde si? sa Milo Urban sústreďuje na klasický a pre Slovensko typický konflikt mesta a dediny. Tento konflikt je premietnutý do vzťahu otca Brtňana a jeho dcéry Bety. V širšom kontexte potom do generáčného sporu rigidných dedinčanov a dedinskej mládeže. Beta, ktorá sa predčasne vrátila zo služby v meste, je odmietnutá rodnou dedinou. Mesto ju zmenilo, vnútorne oslobodilo, a to ju postavilo do konfliktu s otcom, predstaviteľom tvrdej konzervatívnej dedinskej morálky. Ide tu teda aj o konflikt „starého sveta“ s tým „novým“. Mladosť sa búri, chce voľnosť, ale nakoniec zahynie, lapená do siete intríg, ohovárania a bohapustej ľži. Beta je zasamovraždená spoločnosťou. Ako to už v slovenskej klasike býva, mesto dostalo, bohužiaľ, opäť na frak.

Režisérka Zuzana Demková sa rozhodla príbeh vyrozprávať prostriedkami realistického he-

rectva v jednoduchých mizanscénach, čo je podľa môjho názoru dobré riešenie, evokujúce priam antické divadlo. Takýto prístup si, však, vyžaduje dynamické konanie jednotlivých postáv vo vnútri situácií. Tu, bohužiaľ, inscenácia skĺzla k statickosti a hereckému prejavu dominovalo slovné a nie dramatické konanie. Tým inscenácia strácala temporytmus a plynula v akomsi monotónnom tempe, čo uberalo príbehu silu (gradácia, momenty prevkapania a podobne).

Scénografiu inscenácie charakterizuje striedmosť a čistota. Pár stoličiek, stôl, dva „áčkové“ rebríky, peň na rúbanie dreva... všetko v bielej farbe. Biela ako symbol čistoty dediny, sveta, spoločenstva, morálky) skôr zakrýva pravú skutočnosť a skazenosť sveta, do ktorého sa Beta vracia. Škoda len, že vo výsledku bola scénografia statická a nevyťažila sa jej divadelný potenciál.

Osobne vždy oceňujem, ak je v inscenácii živá hudba. V tomto prípade to boli husle a píšťala. Hudba pracovala s ľudovými motívmi a vhodne a decentne dotvárala kolorit príbehu. No, do samotného príbehu takmer nevstupovala. Obmedzila sa takmer výhradne len na predely medzi obrazmi, čím bola výrazne oslabená jej dramatická funkcia.

Patrik Lančarič

SYBILA

DS Lano, Bratislava

O ŠTUKOCH VRAVOTY

KRVAVÉ ŠARVÁTKY

Otázka, či sme videli Sybilu alebo Sibylu, by vyznela ako suchopárna taľafatka. Pokiaľ mi sluch slúži, len márne som sa v krásnej javiskovej lubozvučnosti tento dvojtvar usiloval započuť. A veruže, Anička od Lehotských si svoju slovenskú reč vycibrila aj pre súkromný rozhovor.

Priznám sa, že popri mojej kolekcii Palárika, Urbánka a Vladimírova som Lägerkvista veru nenašiel. Trpím nedostatkom rozhľadu, alebo tento autor pochádza z ďalekých a pre Slováka neprebádaných dialav?

Je pravda, že je u nás tento severský autor veľmi málo prekladaný. Keď nás ešte viedol p. učiteľ Čertík, tak nám ho čertovsky podsunul. Veľmi nás to zaujalo, pretože posledné preložené exempláre sú schované asi už len v univerzitnej knižnici. Je to škoda, pretože to je škoda.

Tomu celkom rozumiem.

Kdeže taký Martinus! Čertík knihu zdedil po svojom dedkovi a verne ju uchovával na ten správny čas.

V dnešných časoch sa stretávam s všakovakými scénickými názvami, profesiami, postaveniami v tvorivom tíme, ale režijná supervízia je niečo, čo sa medzi ochotníkmi hľadá len sťažka.

Text sme si najskôr prečítali, potom Alex režírovala. Avšak neuposlúchli sme každý jej zámer, bolo to veľmi o rozhovoroch. Vlastne primárne o rozhovoroch. Dookola sme totiž nachádzali nové a nové veci a ona nás už potom iba naviedla do približného rámca. Krásne!

Dnes som mal na obed fantastickú pizzu s paradajkovým pretlakom a stala sa nehoda zahŕňajúca jedny ľanové kratasy. Pri pohľade na vaše biele antické rúcha ma zamrazilo. Viete odporučiť čistiareň?

Sklamem ťa, ale my sme v tomto opatrnejší. Niekedy však nie sme dôslední a zabudneme na líčenie našich tvárí. Potom si kostýmy perieme za trest sami.

Hmm, tak to by som chcel hrať oné postavy v čiernom. Tvoje obľúbené slovenské slovo?

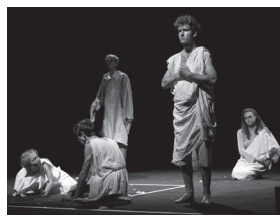
Skôr mám rada vôňe. Počkat... veď aj slovo „vôňa“ je pekné.

Môžeme očakávať, že si nabudúce vezmete na paškál hru Herodes a Herodias od nášho veľikána?

Ani nie. Sme, žiaľ, v štádiu rozkladu. Zatiaľ nemám informáciu, že by som účinkovala v ďalšom projekte.

Ďakujem za rozhovor.

Jakub Fejérpatky Molnár

POCHYBNOSTI O VĚROHODNOSTI SYBILY

Švédsky spisovateľ a dramatik, nositeľ Nobelovej ceny Pär Lägerkvist vo svojej Sybile polemizuje o podstate náboženskej viery a jej promítaní do života ľudí. Divadelný soubor LANO Bratislava se formou kolektívnej dramatizácie pokúša preniesť obsah Lägerkvistovho diela na jevišťa. Nutno priznať, že literárny predloha sa dramatizácii skutočne nevzopúša (snad práve preto, že Lägerkvist je nejen prozaik, ale i výborný dramatik).

Pod režii a choreografiou je podepsaná Alex Madová, ktorá spolu s kolektívom DS LANO vytvorila i dramatizáciu a úpravu. Ve scénickom jazyce pak režisérka využíva prostriedky pohybového divadla i činoherné prvky.

Hlavnú dejovú osu tvorí dva vzájomne sa prelínajúce monology: Ahasverv a Sibylin. Ahasverv je Bohem odsouzen k večnému životu, se Sibylou v roli delfské pýthie zase její Bůh zplodí dítě. Pro obě postavy je tedy setkání s Bohem (bohem) zásadní a osudové. Náboženská víra, ale také láska mezi mužem a ženou, se tak stává pro obě postavy základním stavebním kamenem jejich existence. Existenciální rozměr lidského života je také tématem inscenace.

Publikum je vpouštěno do sálu a hned je osloveno herci, kteří čekají v otevřených dveřích i po stranách sálu. Zní slova o posvátnosti každého místa, o tom, že není řeky, která by nebyla

božstvem a podobně. Velmi sugestivní začátek navozuje působivou atmosféru. Divákům se do paměti zapisují i další věty pronesené v průběhu představení: otázky, zdali je božstvo laskavé, volání lidí po projevu boží lásky, ujištění, že není nic silnějšího, než mír v lidské tváři. Síla Lägerkvistova textu se projevuje.

Pohybová složka je zde velmi dobře zvládnuta, horší je to s mluveným slovem, kde jsou místy rezervy v artikulaci a v práci s hlasem. Velmi působivá, byť minimální, je hudba v podání představitelky Sibyly I (mladá), kterou hraje velmi věrohodně, poutavě i srozumitelně Anna Lehotská. Její výkon je nejvýraznější ze všech, a herečka je nejsilnější právě v pasážích, kdy se na jevišti odehrává příběh její lásky.

Soubor DS LANO tvoří dospělí i mladí lidé na hranici dospělosti. Takto věkově složený soubor vyvolává otázku o věrohodnosti představení, nicméně samotný fakt, že Alex Madová se s takto složeným souborem tak složitým tématem zabývá, zasluhuje velké uznání. Přesto je však třeba říci, že v závěru inscenace je její věrohodnost největší otázkou. Je to způsobeno hlavně díky ne úplně zvládnuté a mírně patetické činoherní složce, které by prospěly živější projev v dialozích a hlavně důraz na větší autentičnost.

Ladislav Vrchovalský

NEBEZPEČNÁ HRA ČIAPOČKY S VLKOM

Teáter Komika, Levice

DRUHÉ ČÍTANIE ČIAPOČKY

V istej barcelonskej škole vyradili z knižnice asi dvesto rozprávok, ktoré sú „sexistické“ a šíria stereotypy o mužskej a ženskej role, na čele s rozprávkou o Červenej Čiapočke. Práve takúto, pre katalánske základné školy zakázanú verziu, sme mali počas predstavenia Nebezpečná hra Červenej Čiapočky s vlkom vidieť.

Samoučelná sexuálna hra na javisku pôsobí efektne aj vďaka fyzicky disponovaným interpretom a sugestívnemu hudobnému doprovodu. Tiež to umocňuje použitie symboliky – červené topánky, strhnutie pásky ako strhnutie vlastných hraníc, ale aj práca s mikrofónom, ktorá bola miestami už len lacnou a nadužitou ilustráciou pripomínajúcou zvukom či gestom narábanie

s pohlavím. Tvár babičky, po ktorej vlk nešiel, mohla pokojne doplniť aj tvár matky, keďže tieto dve ženy sú dvoma pevnými bodmi na osi, po ktorej sa pohybuje Čiapočka.

Inscenácia vzbudzuje množstvo otázok týkajúcich sa interpretácie samotného príbehu o Červenej Čiapočke a jeho úlohy v našich detských či dospelých životoch. Na jej základe mi pomaly dochádza, prečo ju detom v Barcelone zakázali, zrejme totiž existujú dva typy čitateľov Červenej Čiapočky.

Jedni, ktorí sa snažia skrz túto rozprávku dieťa naučiť, ako v živote čeliť potenciálne nebezpečným situáciám, komunikácii s cudzími ľuďmi a zverovaním osobných informácií tretím osobám. Tiež o dôvere medzi rodičom a dieťaťom

(matka – Čiapočka), o rizikách pri neuposluchnutí rodiča, napríklad, že svojím nepremysleným konaním vystaví riziku ďalšie osoby (babku).

Druhý typ čitateľa vníma Červenú Čiapočku ako akúsi mužsko-ženskú hru na sexuálne násilie a vytvára pri interpretácii dojem, že Červená Čiapočka je obeť. A ešte k tomu rodová a pudová. V niektorých verziách malú Čiapočku ospravedlňuje to, že si pomýli vlka so psíkom, no to by už veľká Čiapočka, ktorá dávala v detstve pri čítaní pozor, vedieť mala. Opýtala som sa po predstavení Simony de B., čo si o tom myslí ona, no zatiaľ neodpovedala. Možno to do rána stihne.

Michaela Zakutanská

ČIAPOČKA BEZ ČIAPOČKY

Jára Cimrman svojho času bravúrne zinscenoval Hamleta bez Hamleta. O niečo podobné sa pokúsili aj v Levickom Teátri Komika. Červenej Čiapočke strhli čiapočku. K Cimrmanovi však majú ďaleko. Hoci urobili odvážny škrť, prázdne miesto nenechali – čiapočku suplovali črievičkami. Strachu plný, vybral som sa na predstavenie *Nebezpečná hra čiapočky s vlkom*. Keď utíchol potlesk, autori tohto éterického šťuku mi čo-to povedali do éteru.

(Otázka pre hudobníka Lukáša Kubičinu) **Nebolo pre teba predstavenie fyzicky náročné?**

Nie

(Otázka pre herečku Vanesu Hagyungovú) Hralo by sa ti ľahšie bez červených črievičiek?

Áno.

(Otázka pre tú istú) **Prečo ste do postavy vlka neobsadili reálneho vlka?**

(Smiech) *(Smiala sa len Vanesa, redaktor nie).* Števo *(herc, pozn. red.)* je dosť reálny vlk. *(Smiech)* *(opät' sa smiala len Vanesa, redaktor nie).* Nevie, ako by to vlk zahral. V Leviciach nemáme vlkov, ktorí by to zahrali.

(Otázka zas pre tú istú). **Inscenácia je fyzicky dosť náročná, ako dlho trvá postaviť scénu?**

Postaviť scénu je dosť náročné. Zo začiatku nám to trvalo až 7 hodín. Ale už sme ju postavili aj za dve (tejto informácii redaktor neveril, pozn. red.) Ide o nastavovanie techniky, ale aj o to, že ten baletizol musí byť naozaj flexný. (Čo je flexný baletizol, to neviem, pozn. red.) Na dreve to nejde. To musí byť baletizol – kvôli topánkam a tým fyzickým veciam, čo sa tam dejú.

(Otázka stále pre tú istú). **Keby ste nešli podľa predlohy Červenej čiapočky a vlka, ale žltej čiapočky a zajaca, čo by z toho vyšlo?**

Možno nejaký vlk a zajac, alebo niečo podobné. Nevie. *(Smiech)* *(opät' sa smiala len Vanesa, redaktor nie).*

(Ešte jedna otázka pre herečku Vanesu Hagyungovú.) **Vieš mi vysvetliť, prečo sú všetci herci v inscenácii Maďari?**

Bola to iniciatíva režisérky.

Hoci som sa herečky Vanesy Hagyungovej už nič nepýtal, povedala mi toto:

Išli sme aj podľa predlohy Uršuľy Kovalyk, teda jej poviedky O červených topánkach. Odtiaľ bol prvý monológ a skombinovali sme to so skresanou verziou klasickej rozprávky o Červených črievičkách. V nej si Čiapočka na konci chce vy-

O ŠTUKOCH VRAVOTY

zur červené črievičky. Akonáhle si chce zložiť remienok, "pricucnú" sa jej k nohám ešte pevnejšie. Začnú ju viesť po lese, začne tancovať a zavedú ju ku katovi. Čiapočka katovi povie, nech jej odsekne nohy. Keď to kat urobí, tie nohy odťancujú do lesa.

(Otázka pre režisérku Renátu Jurčovú) **Prečo je tá hra nebezpečná?**

Lebo veľa odkrýva a pokiaľ na to nie je človek pripravený, nemusí to dopadnúť dobre.

Prečo nie Červená Čiapočka?

Lebo to nebola bežná rozprávka. Bola to dospelácka rozprávka.

Prečo je červená práve čiapočka a nie napríklad šortky?

Čiapka chráni pred zimou, nebezpečenstvom. *(Šortky menej – pozn. red.)* Okrem toho, vďaka nej nám to, čo máme v hlave, neuletí. A červená čiapka je spojenie nespojiteľného: ochrana a vášne.

...herca Štefana Lengyela som sa na nič nepýtal.

Ďakujem3 za rozhovor.

Johann Matias Kovács

UMĚLECKÝ PŘEDNES, MARTIN LORINC:

HLÚPENKA

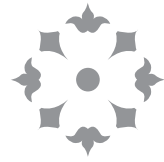

Próza Hlúpenka současné ruské autorky Světlany Vasilenko Blběnka (ve slovenském překladu a úpravě učitele tvrdošínského gymnázia Jaroslava Brože) se stala podkladem pro text, který formou uměleckého přednesu podává divákům a posluchačům student Gymnázia Tvrdošín Martin Lorinc.

Hlúpenka je obraz Ruska třicátých let viděný očima němě a mentálně zaostalé rodiči opuštěné dívky Hanny. Martin Lorinc v pozici kamaráda – skoro nevlastního bratra Hanny vypráví úryvek z rozsáhlejšího textu, jehož obsahem je nejen obraz společenských poměrů, ale i odpor ke způsobu, jakým se k Hanně chovají dospělí. Lorincův

přednes je velmi civilní, zbavený veškerého afektu a patosu. Recitátor vypráví o uštknutí Hanny jedovatou zmiří a o tom, jak se snaží jed z rány vysát ústy, přičemž skrze ránu ve rtu dostane jed do vlastního těla. Stává se tak i on sám tvorem, který by nejradši uštknul všechny, kteří činí jeho svět a také svět Hanny nelidským. Zdánlivě nezúčastněný projev je však důsledně vystaven na síle slova, skrze které Lorinc předává emoce posluchačům. Technika mluvního projevu je zde zvládnuta bez větších nedostatků a chlapecký projev dospívajícího mladého muže silný zážitek z přednesu Hlúpenky ještě umocňuje.

Ladislav Vrchovský

BLÚPENKA

Svetlana Vasilenko: Hlúpenka

Rozhovor s recitátorom Martinom Lorincom

Vymenuj 8 označení pre hlúpu ženu.

Hlupaňa, sprostaňa, krava, blbka, trúba, rúra...

To je 6.

Viac neviem

Tak inak. Komajota alebo Alexandrovci?

Alexandrovci.

Valaška alebo kalašnikov?

Valaška.

Martin alebo Lorinc?

Martin.

Knížka alebo mniška?

Knížka.

Skúšal si niekedy recitovať len citoslovcia?

Ee.

Aký význam má v tvojom živote step?

Step? Proste taká trávnatá plocha.

Ako vnímaš budúcnosť umeleckého prednesu v súvislosti s nariadeniami Európskej únie?

Tak toto hádam EÚ obmedzovať nebude.

Za prínosný rozhovor ďakuje Paľko – driečny lahtikár (23 rokov).

Samozrejme, nie každý uniká pred začínajúcim semestrom (pokojne čítaj aj školským rokom), no Scénická žatva je vždy onou poslednou baštou pred blížiacimi sa povinnosťami. Daro, festivalu sa darí odolávať osudu mnohých sprivatizovaných kulturákov, ktorých návštevnosť je nižšia ako pri curlingovom zápase ôsmej triedy. Preto ma až udivilo, že hoci som prišiel v nepravé popoludnie, potreboval som okamžite zvýšenú dávku kofeínu.

Akoby moje telo aj napriek vrúcnemu privítaniu vopred hlásalo varovné signály: „Pozor, stan!“ Ovzdušie našej redakcie ma však vzpružilo dostatočne. Veď komu by nešmakovala vôňa unavených ponožiek, zemiakového šalátu a vyprážaných rezňov v plastovej miske? Našli sa však aj osvietení progresívci s vlastnou kovovou alebo sklenenou butelkou (ako náš colorman Michal), ktorí do Martina prinášajú um separácie. A my ostatní si budeme večne požičiavať šálky z Líry alebo dávať na uvítacej recepcii grepový džús bez slamky. Nuž čo.

Prvý deň však bol isteže plný aj vážnejších, resp. dôstojnejších chvíľ. Nie je to len tým, že organizátori využili 170. výročie narodenia báťušku Pavla Országha a prispôsobili tomu slávnostné otvorenie Scénickej žatvy v podobe dvoch talentovaných recitátorov, ale i nemalá časť programu vyvolávala pocity vážnosti. Predovšetkým osvedčená a pritom kvalitne spracovaná klasika *Beta, kde si?* od

nášho dejateľa Mila Urbana a poeticko-fyzická *Sybila* (či *Sybila?*) na motívy rovnomenného románu o zlievaní a bojoch antickej mytológie so vzťahujúcim sa kresťanstvom. Tu nechávam pokojne voľný priestor na úvahu, do akej miery by sa mali brat deti a mládež na javisku vážne, a do akej to už hraničí s akýmsi křčovitým patosom vyvolávajúcim skôr úsmev. Situácia v stane sa však dokáže pohotovo zvrtnúť bez toho, aby to v niekom vyvolávalo pobúrenie z kacírstva. Každá veková kategória sem vyslala svojho poctivého reprezentanta a aj keď sa zdá, že vládnú koalíciu tvorí mladšia časť návštevníkov, ani sám generálny riaditeľ NOC-ky neváhal odložiť svoje sako z otváracieho ceremonálu a mládežnícky si užiť rytmy Wannabe. Tam som už veruže kávu nepotreboval. Ostatne to ani nebolo možné pri mojom spontánnom vyťažení povinnosťami DJ-a.

Jakub Fejérpataky Molnár

Kto si myslel, že LITA je konzervatívna a suchopárna organizácia, mohol v prvý žatevný deň prehodnotiť svoj predsudok. Keďže na Žatve sa predovšetkým hrá, aj dámy z LITA mali pripravenú interaktívnu hru o autorských právach. Nuž a pre tých, ktorí sa nehrali, rozhovor sme nahrali. Napríklad aj o tom, prečo je Hviezdoslav už z obliaga a môžeme ho slobodne používať, ako sa nám zažiada.

Zároveň sme (empiricky) zistili, že ak chcete pracovať v LITA, musíte sa volať Lucia. Preto sme do festníka vypovedali obe Lucie, ktoré sa za nami do Martina dotrúmaci.

Čo má LITA spoločné s ochotníckym divadlom?

Lucia: LITA má veľa spoločného s divadlom ako takým, bez ohľadu na to, či je ochotnícke alebo profesionálne.

Lucia: LITA zastupuje slovenských aj zahraničných autorov a sprostredkúva práva mnohých ďalších, a ak si položíme otázku, čo majú autori spoločné s ochotníckym divadlom, odpoveď je asi zrejmá. LITA sú autori a autorov je v divadle neúrekom.

A ako by sa mal ochotnícky divadelník zariadiť, keď sa chystá čosi inscenovať, aby všetko bolo naporiadku? Asi to nie vždy všetci robia s veľkou ochotou.

Lucia: Akonáhle ide o verejné uvedenie, právnickou terminológiou „verejné vykonanie“, v tom prípade nastupuje povinnosť získať všetky súhlasy všetkých autorov všetkých diel, ktoré sa použijú – je to dramatický text, ale aj preklad, hudba atď. Snažíme sa ale autorom, najmä zahraničným, vysvetliť okolnosti daného prípadu a prípadne prispôbiť výšku autorskej odmeny.

Musí to veľa stáť? Toho sa azda večne chudobný neprofesionálny divadelník najviac obáva.

Lucia: Nemusí to veľa stáť, ale môže. Preto sa treba pýtať vopred, ešte kým sa vôbec začne na inscenácii pracovať, aby sa predišlo rôznym nepríjemným prevkapaniam. Sú aj autori, ktorí majú na použitie diela rôzne výnimky, napríklad sme mali prípad s Beckettom a jeho jednoaktovkami. Študenti chceli uviesť tri z nich ako jednu inscenáciu, ale z Francúzska nám zahlásili, že to nepôjde, lebo jedna z nich je rozhlasová a Beckett chcel, aby sa to, čo je pre rozhlas, uvádzalo iba tam. A pri tých ďalších

dvoch zas nechcel, aby sa uvádzali spolu. Napokon to tí študenti naskúšali, ale nemohli to normálne prezentovať.

Čo hrozí, keď tvorca neráči použitie diela oznámiť?

Lucia: Aj trestné konanie. Alebo finančný postih, pričom suma môže byť aj vyššia, než by stálo zabezpečenie práv. A samozrejme opletačky, znemožnenie uvádzania diela. To musí byť pre toho, kto už naskúšal inscenáciu a chce ju prezentovať, vari najhorší trest.

Prečo sa diela môžu začať používať až a práve 70 rokov po smrti autora? A je to spravodlivé, že v prípade zosnutia tvorcu ktosi iný, kto možno v živote nič nevytvoril, diponuje takou dedovizňou?

Lucia: Doba autorskoprávnej ochrany má svoju logiku. Autorské práva sa dedia a ošoh z tvorby svojich predkov by mali mať tie osoby, ktoré ešte zažili samotného autora. Teda to ide po generáciu vnúčať. Táto doba sa predĺžila z pôvodných 50 rokov aj kvôli tomu, že sa predĺžil vek dožitia. Je to logické, niekto zdedí po otcovi dom, iný dielo. Napríklad dedičia Podjavorinskej. Ale niekedy sa to dostane k veľikomu, napríklad partnerovi tretej manželky autora.

A ako funguje prerozdelenie tantiémov?

Lucia: Slovo tantiéma vyjadruje pojem „percentuálne určená odmena“. Takže autori dostávajú percentá z hrubej tržby a LITA má sadzovník, podľa ktorého sa to prepočíta – aký podiel dostane dramatik, režisér, prekladateľ atď. To je jedna z možností. Najdrahšie je to pri muzikáloch. Odmena sa ale môže určiť aj ako paušál za nejaký počet predstavení, za určité obdobie... Niekedy to môže byť aj symbolická suma, ide aj o gesto slušnosti.

Lucia: Asi hlavný omyl je, že získať licenciu je náročné a drahé, nemusí to tak vôbec byť.

A na druhej strane ďalší populárny omyl je, že získavanie súhlasu súvisí s výberom vstupného za predstavenia a keď sa nevyberá, tak si netreba súhlas vybavovať. To je dezinformácia.

Populárna je tiež mýlka či blud, že LITA vyberá tie povestné 2%. Ako to teda je?

Lucia: 2% z autorskej odmeny vyberá Literárny fond, nie LITA. LITA vyberá odmeny pre autorov, nie od autorov.

Lucia: LITA nie je umelecký fond, je to o.z. autorov, ktoré pracuje práve pre autorov.

Za rozhovor ďakujem Mašľu (bodkovaná)

ŤSEMŠEROVKA

H M N R K R B A V A T R A
 Á V A Z Í N Ú A T S M O P
 J Z O R L E T O R O S T Y
 N H B N A Á O S Ž N I A K
 I L C K Ú G R S T E S K Y
 K E H O E M A N O T Č I M
 O D Ô T V T A A B Y A R L
 V A D Y I U Č L L I N R A
 A N Z N A V Ú U A Č Č Á T
 Ž I K R N T T C K Š A C B
 E E E E O A O I Y K N H A
 N O N I C Ž R U I E J E E
 A R E Č E V A D E B O L S

POUŽITÉ SLOVÁ

Z básnických zbierok:

KRB A VATRA, ČIERNY TOK, NA OBCHÔDZKE, V ŽATVE, OBED A VEČERA.

Z lyrických cyklov:

LETOROSTY, SONETY, STESKY.

Z epického diela:

AGAR, BŮTORA A ČŮTORA, HÁJNIKOVA ŽENA, VIANOCE, SEN ŠALAMÚNOV, KAIN, RÁCHEL.

Drámy:

VZHLEDANIE, POMSTA, OTČIM, NA LUCIU, OBLAKY.

Balady:

MLATBA, ANČA

Všetkými smermi vás nasmeroval Mathej Thomka

Mgr. Vlasta Kunovská

(1. 9. 1946 – 10. 2. 2019)

Dávno som nemala také pocity zvedavosti ako pred stretnutím v Reštaurácii CARLO v Martine, kde som mala zoznámiť manažérku Scénickej žatvy 2017 Mgr. art. Martinu Koval Majerníkovú s dlhoročnou známou a skúsenou divadelníčkou Mgr. Vlastou Kunovskou. Obavy sa okamžite stratili. Vlastina bezprostredná schopnosť ponúknuť spoluprácu, svoje znalosti z divadelnej organizácie minulej a prítomnej i známosti z oblasti kultúrnej obce nás odzbrojili. Jej očarujúca slovná zásoba a inšpiratívne pripomienky predbehli trápnosť z prvého pracovného stretnutia a ponúkli obrovské priateľské a vtípné zoznámenie sa. A tak si budem spomínať – na Vlastičku ako metodičku pre divadlo, neskôr riaditeľku v Regionálnom kultúrnom stredisku v Martine, ktorá roky zaznamenávala dianie na Scénickej žatve vo festivalovom denníku, kriticky hodnotila, ale nikdy neurazila. Naša Vlastička nám bude chýbať i ako milujúca a milovaná divadelníčka, ktorá na javisku s kvietkom v ruke ďakovala účinkujúcim, rečnila i preberala ocenenia, mnohí sme jej vďační za nikdy nekončiacie rozhovory o divadle ochotníckom, amatérskom, neprofesionálnom... Pri každej ďalšej Scénickej žatve, ktorá má termín viažuci sa ku dňu jej nedozitých narodenín, budeme na ňu spomínať.

Mgr. Alena Štefková, bývalá riaditeľka SŽ

Vlasta Kunovská bola nezapodnuteľne významnou osobnosťou nielen martinského, ale celého slovenského kultúrneho života s časťami presahmi do zahraničia. Bola novinárkou, publicistkou, redaktorkou, kultúrno-osvetovou pracovníčkou, riaditeľkou Turčianskeho osvetového strediska, dramaturgickou, organizátorkou, scenáristkou a režisérkou rôznorodých tvorivých, najmä literárnych, divadelných a múzejných kultúrnych podujatí. Jej početné hodnotiace náhľady na rôznorodé kultúrou voňajúce počiny v tomto regióne pravidelne prinášali miestne periodiká Život Turca, Slovensko, Javisko, Čitateľ i mnohé ďalšie.

Osobne som činnosť a aktivity Mgr. Vlasty Kunovskej začal výraznejšie vnímať od jej nástupu do služieb Matice slovenskej, kedy postupne vznikalo a silnelo i naše dlhoročné priateľstvo a spolupráca. Určitý čas, v rokoch 1979 – 1992 pracovala totiž v 2. historickej budove MS priamo nad mojou pracovňou. Ja som mal pracovisko na prizemí, ona s kolektívom redaktorov krajského mesačnika Slovensko o poschodie vyššie. Tu vznikali jej početné publicistické výstupy, špeciálne o osobnostiach, záujmoch, rôznorodých činnostiach Slovákov, ktorých vetry dejín rozviali po svete. Na tento post prišla už ako ostrieľaná znalkyňa domácich amatérskych záujmových aktivít.

Predtým sa však musela na novinársku profesiu dôkladne pripraviť. Po štúdiách v Martine ukončila r. 1977 Filozofickú fakultu UPJŠ v Prešo-

ve, odbor výchova a vzdelávanie dospelých. Svoj záujem o umenie si prehlbila aj štúdiom estetiky a umeleckej kritiky na Karlovej univerzite v Prahe. Postgraduálne štúdium uzatvárala záverečnou diplomovou prácou o dejinách a súdobom smerovaní ochotníckeho divadelníctva na Slovensku. Často sme ju následne vídali aj v hodnotiacich porotách rôznych divadelných či recitátorských súťaží. Jej zanietenosť, ale aj nepodkupne kritické, ale dobromyseľné myšlienky a podnety nachádzali priaznivé odozvy u interpretov i v ochotníckych súboroch. Jej názor jednoducho platil a účinkoval.

Vlasta Kunovská si vyskúšala i redaktorský chlebič, najskôr v súkromnom vydavateľstve Fatrín v Martine, kde redakčne pripravila viaceré knižné publikácie. V rokoch 1993 – 1998 pôsobila ako riaditeľka Turčianskeho osvetového strediska v Martine, kde svoje ambície rozvíjať miestnu kultúru naplnila vo všetkých podobách ako manažérka, organizátorka i odborníčka na prezentácie umeleckých činností. Úspešne editovala novo nashudované slovesné poklady od Pavla Dobšinského. Pri tejto práci zužitkovala svoj kontakt s hercami z martinskej profesionálnej scény. Niekoľko rokov predtým totiž pracovala ako vedúca organizačného a propagačného oddelenia martinského Komorného divadla. Pozornosť venovala návštevnosti divadelných predstavení, ale aj recenziam v odbornej i populárnej tlači a v médiách.

Rozvíjajúci sa múzejný rozmer V. Kunovskej a vzťah k umeleckej literatúre predovšetkým slovenskej proveniencie sme privítali aj v Slovenskom národnom literárnom múzeu, kde sa stala spolutvoriteľkou viacerých odbornou-umeleckých podujatí, literárnych pásiem, výstav a literárnych besied so spisovateľmi. Spomínam na jej tvorivú spoluprácu na besedách počas Slovenských jari, prezentáciách knihy Evy Maliti-Fraňovej o Zore Jesenskej, knižnej tvorby Petra Karvaša, Ladislava Ťažkého, Viliama Marčoka, Pavly Kováčovej a ďalších.

Jej najmilšou srdcovkou bol viac ako dve desaťročia trvajúci vzťah k skupine neprofesionálnych interpretov poézie a prózy nazvaný Kruh 3P, ktorý sa udomácnil a prezentoval na póde Literárneho múzea. Spoločne s členmi pripravili desiatky pá-

siem z tvorby slovenských prozaikov a básnikov. V pamäti ostávajú vzácne kompozície z tvorby štúrovcov, z poézie Maše Haľamovej, Milana Rúfusa, Martina Rázusa, biografie Františka Hečka, literárneho odkazu Štefana Kréméryho, predstaviteľov Katolíckej moderny, či tvorby disidentov vzniknuteľnej na území Slovenska i v zahraničí.

Ako rozhladená novinárka s kritickými, ale dobromyseľnými poznámkami trvalo podporovala literárne úsilia mladých publicistov. Tu hovorím o jej práci pri profilovaní literárnej súťaže Hodžova esej, pri ktorej zrode sme spoločne pred 15 rokmi stáli a ako neúnavní konzultanti a stabilní porotcovia sme odborne spoločne sledovali a posúvali túto oblasť. Vedeli sme obaja, že odkaz Milana Hodžu, často v nedávnych slovenských dejinách zámerne zamlčovaný, si zasluhuje nové prieniky. Celoslovenská súťaž pod patronátom Bilingválneho gymnázia M. Hodžu v Sučanoch a Politologického ústavu SAV v Bratislave sa aj zásluhou Vlasty Kunovskej stala významnou literárnu arénou nového kritického myslenia mladých študentov na Slovensku.

Som presvedčený, že čestná cena Milana Hodžu za rozvíjanie demokratických duchovných hodnôt a formovanie vlastenectva mladej generácie, ako aj za dlhodobú tvorivú spoluprácu pri organizovaní literárnej súťaže Hodžova esej, ktorú pani Mgr. Vlaste Kunovskej na návrh organizačného výboru na čele s Miroslavom Pekníkom, riaditeľom Politologického ústavu SAV, v júni uplynulého roka udelil predseda vlády SR pán Peter Pellegrini, jej celkom oprávnené nálezí.

Rozlúčila sa s nami mnohými výhrami a úspechmi, ale aj ťažkými zápasmi ošľahaná osobnosť, žena denne s vervou obraňujúca svoje životné pravdy a konkrétne videnie sveta naplneného skutočnými hodnotami kultúry. Vyrovnaná, vzdelaná a prajná, pokojná žena. Nádoba jej pozemského účinkovania je plná, nachádzame v nej veľa hodnôt – priateľstvo, ľudskosť, porozumenie, dobromyseľnú kritiku i lásku. K blízkym i k celému spoločenstvu.

*PhDr. Jozef Beňovský,
bývalý riaditeľ SNK v Martine*

POROTA

MIKLÓS FORGÁCS

Forgács Miki je taký divadelník, žebys' druhého takého nenašiel. Ani Hviezdoslav tak po maďarsky nevedel ako on. Lež i po slovensky rozpráva až tak plynne, že mu kde-tu i rozumieť nemožno, vo vymýšľaní novotvarov by poľahky i Paľa Országha preonačil. Múdrejší je než Sándor Petőfi, Sándor Márai aj Mór Jókai, veď je voľajáký dramaturg, a nie len taký hocijáký, ale rovno dramaturg divadla národnostného Thália v Košiciach. Na rozboroch nestihnete narátať ani do egy, kettő, három, négy a nemilosrdne vás rozoberie! Zato keď je v stane mulatšág, neváha on vytancovať nejednu dievku, veď mu v žilách koluje poriadne horúca maďarská krv, azandálát!

MICHAELA ZAKUTANSKÁ

Púpavka, žubrienka, nohy sta šumienka. Najväčšia krásavica od tatranských výšav po dunajskú roveň. Študírovala za dramaturgyňu v ďalekom Prešporoku, no po závierke štúdií navrátila sa do okresu prešovského. I kameň základný vlastnému divadlu položila a názov vzletný dala mu do vienka: Prešovské národné divadlo. Hry divadelné píše ako na bežiacom páse a divadlá po Slovensku, ba i v Poľsku a dolných Uhroch sa o uvádzanie predbiehajú. Po večeroch čipkuje, vyšiva a iné rýdzo ženské práce vykonáva. Politike nerozumie.

MICHAL LOŠONSKÝ

Jeho scénografické umenie je inkarnovaním koncepcie. Pri pohľade na hrubý zoznam prác tvorivých a titulov prudko akademických budí sa v nás dôvera. Dielo veľké! A jeho znateľom je ono tým väčšie, lebo stopy génia vedia nájsť i v hĺbkach umeleckých dielní a na akademickej pôde v hlavnom meste na katedre scénografie. V záujme rozšírenia počtu scénických výtvarníkov slovenských, ale i z vnútorného vnuknutia, predkladá frekventantom a každému poslucháčovi aj iné ako dovtedajšie dogmatické postupy, a to vždy láskavým, dobrosrdečným tónom. Niet divu, že jeho najväčším vzorom je veľikán Jozef Ciller.

PATRIK LANČARIČ

Tento bard réžie slovenskej tot' oslávil 47 liet. To je o 50 menej ako Scénická Žatva. Modra mu rodnou vieskou jest a terajším pôsobišťom Městské divadlo Zlín, ktoré s vervou umelecky vedie. Modra i Zlín sú mestá, ktoré P.O. Hviezdoslav vo svojich sonetoch nespomína. Ba čo viac, Hviezdoslav v nich nespomína ani samotného Patrika. Avšak na Patrikovu treba dodat obhajobu, že nakrútil dokumentárny snímok kinematografický o Miroslavovi Váľkovi. A v ňom sa zase nespomína P. O. Hviezdoslav.

LADISLAV VRCHOVSKÝ

Ladislav Vrchovský na prehliadke našich českých bratov reprezentuje. Na rozdiel od Zemana nie je Ladislav prízemný, lebo je Vrchovský. Okrem toho, že sa jeho krstné meno rýmuje s Hviezdoslav, je Ladislav kritik divadelný a publicista všetkými masťami mazaný. Sem-tam i politik. Kuloáre sa zmieňujú, že po '89 je tu po druhýkrát. Lež nutno spomenúť, že predtým navštevoval Scénickú Žatvu s takmer pravidelnou pravidelnosťou.

LEKTORI

TAMARA POMORIŠKI

Táto znamenitá deva je pôvodom síce z dolnej zeme, z tej samej ako bárs i V.H.V., ale hruďu českú už viac liet svojim domovom zve, súc na akadémií múzických umení (DAMU) študovaná a v divadlách českých dobre etablovaná. I P.O.H., ktorý roku pána 1918 slovenskú delegáciu do Prahy viedol 50. výročie vzniku Národného divadla sláviť, by sa radoval, ako sa myšlienka národného prepájania význačne realizuje. Nie je veršotepkyňou, ale zato tepe dramatické diela roshlasové i pre divadlo. Hranice či úzusy divadelné sú pre ňu len málo platné, odvažuje sa ich prekračovať a laboratórne testovať, k čomu teraz i účastníkov svojej dielne popchýna.

HELENA ŠKOVIEROVÁ

Helena Škovierová akrobacii a ďalšiemu užívaniu fyzičnosti vás priučí poľahky. Hoc jej dielňa má v názve i párová, druhého či druhú do páru vám vraj nie treba. Aj životná partnerka Pavlova sa volala Helena. Ale my tu v redakcii si myslíme, že Helena Škovierová by azda mala na P.O.Hviezdoslava i lepší vplyv ako Helena Hviezdoslavová. Možno by tá Hájníkova žena aj zväžila, za koho sa vydáva. A Hviezdoslavov Kubín by bola prehliadka nového cirkusu. No, ktožeho vie.

MARTIN HUSOVSKÝ

Tvorivej dielne hudby scénickej lektor. K záľubám jeho zhudobňovanie Krvavých sonetov patrí. A ak nie, tak mohlo by. Dat' šancu mu na to naskytá sa vari v štvrtok, na koncerte jeho v stane VIP. Zo špiku kosti jeho voľajáký znateľ dočítal by sa aj, že Prešovčanom je. Asi preto chýr sa šíri o ňom, že v skupine prešovskej Komajota a nie v nitrianskej, ktorú menovať netreba, pôsobí. Poskladal toho už mnoho, divadlu najčastejšie hudbu – či už pre Teáter Prešovský Národný a či Záborského Jonášov a ešte kade-tade, kam vetrisko ho zafúka.

Horný rad: Jakub Jančo, Matej Kováč, Pavel Smejkal, Mojmír Procházka, Johann Mathias Kovacs, Mathej Thomka, Pavol Viecha, Martina Mašlárová.
Dolný rad: Gabriel Žifčák, Michal Hricko, Peter Zakuranský, Jakub Molnár.

MARTINA MAŠLÁROVÁ

Kto iný by už mal viesť hviezdoslavove noviny, ak nie jeho Mašľa. Jediná kišasoňka v našom redakčnom kolektíve a hneď vedúca. Mašličku majú všetci divadelníci radi. Či píše či porotcuje, dobre ona divadelníkom rozumie a nikdy ich nekára. Práve naopak. Lúbezne a s láskou sa im prihovára. A na Slovensku hádam nie je také kritické periodikum, kam by ona nepísala. Ju kedys zvädzal svet, jej hovoriac: „Hymbaj do mňa“, lebo keď môže tak stále niekde behá. Aj po francúzsky vie.

PAVOL VIECHA

Pavol od Viechov, junák nekoriaci sa pred bôžikmi zovšednelosti a komercionalizmu. Ako vyučenému majstrovi réžie v Prešporke s bleskotom prefikovaných cností, bystrozraku a širokého múzického rozhľadu neprieči sa mu odovzdávanie svoje nadobudnuté poznatky komukolvek, profíkom i ochotníkom Divadla Lahostajňa. Jeho zápal pre veci umelecké sprevádzajú prejavy zdravej mládežníckej roztopašnosti tak pevne, ako kamzíky tatranské bralá. Vo svojich réžiách sa neondí ani technologických, či dokonca hereckých príležitostí, preto možno očakávať, že opravdová vokácia jeho kariéry nás ešte iba čaká.

JAKUB MOLNÁR (MLOK)

Redakčná posila z kritikusov spolku MLOK. Kubo z malého batovho mestečka Svit pochádza. Na vysokom učení divadelnom v Prešporke tú Divadelnú vedu študoval, ale nakoniec sa rozhodol žiť poctivou robotou a išiel radšej kopar JAMU do Brna. A píše jak český žandár. Všade po festivaloch ho nájdete. Ak platí, že šaty robia človeka, tak Kuba robí klobúk. A keď si kúsok voľného času nájde, vezme gitaru pri ohníčku do ruky. Aj vlastné piesenky si skladá.

GABRIEL ŽIFČÁK - OJ, GABO MÓJ!

I keď chasník Gabo kedyš meral zeme, neskôr brko vedné sa rozmohlo k činu,

dnes neváha učiť v cnosti mladú plemä, no za oplátku chce flakón roztopčínu.

Reinkarnovaný Kalinčiak je z Gaba, kalí vždy do rána sta strom s pevnou kôrou. Postojačky vzorne humorom narába, rečovú úročí odkaz profesorov.

JOHANN MATIAS KOVÁCS

Na piad' chlap a na laker brada. Hrajnoha ho nazývali, bo valaškou vie iskry metar, akoby čerti tancovali. I učupil sa v Akadémii Slovenskej vedomostnej a tam doktorantúru študíruje, dievčatá preháňa, no nie naozaj, len tak, ako sa sluší a patrí. Chuapi ho radi vídajú, bo vtípné veci rozpráva, divadlu i umeniu bársakému sa venuje, dokonca sem-tam i scénu v spoločnosti zahrá. Ináčšie Pavla Dobšinského veľmi obľubuje a na škole jeho v okresnom meste Prievidza divadlo s detma naskúšuje.

MOJMÍR PROCHÁZKA

Chľapča neokročanô. Spoločník súci do koča i do voza. Jediný šuhaj v redakcii, ktorý dvojo stredných škôl vychodil, no i tak mu z toho ani na piad' neosožilo. I priučil sa umeniu kaukliarskemu a všakovaké lotroviny skúšal. Zabíjačku moderoval, do rozhlasu po anglicky pravidelne tára a divadlo - hej, to veru ozlomkrky v Prešporke hráva. I keď ho často kašel-neborák kvári, nie je on chlapina z cukru. Vypije, počastuje a s rukou hore valaškou rozhadzuje. Chýr sa o ňom šíri, že vtípom tak okolie rúbe, že nejedna trieska v oku prítomných zostala. A takú triesku, čo vtíp ti do oka votrel, ťažko vyplavíš.

MICHAL HRICKO

Junák z pod Tatier, chlapec hôrny, veľkoustou ba priam ako Gerlachovský štít. Vyštudíroval žurnalistiku na Katolíckej univerzite v Ružombárku. V novinách pôsobí ako zalamovač, žatevný sád-

zač, lámač (nie ženských sŕdc, pretože manželku má krásnu a už si s ňou spravil Letorosty 1, Letorosty 2 a možno zamieša aj na trojku.) Joj, a kuchár je to vychýrený. Možno keď ho popýtate, tak vám Hrickodes pripraví aj hlavu Jána Krstiteľa na striebornom podnose.

MATHEJ THOMKA (EXTRÉMISTA)

Švárný šuhaj rastom mocný ani jedľa, čo bujné kaderie šiju mu opáča. A spisovateľ je to veru veľký, už jednu knižku vydal. So slovami narába, jak keby maľoval. Pretože rodák je on z Martina a jeho marky reč je krásota, je milota, je rozkoš, láska svätá. A umeniu svojmu vás aj priučí, či už chcete extrémnou formou na Letavách, alebo nežnejšou na Medziríadkoch. Tak ako Hviezdoslav, aj on je realista. Aj keď čistého vína si s vami nenaleje, lebo je zarytý nealkoholik.

MATEJ FELDBAUER

Človečina bradatá, čo dadaizmus do divadla nosí. Hoc honorability na škole vysokej mu nepriali, Matejovi názor ich spodky nenaplnil. Ak by pýtal človeče sas', „Prečo?“ – odpoveďou je, že Matejovi názory jeho vlastné prajú. Trpezlivosť, že ruže prináša, zná každý snád, no Feldbauerovo posobenie divadelné svedčí, že vďak trpezlivosti aj s trápnom možno hrať sa. Činorodá bytosť, čo s divadlom v ruke snád sa narodila a hneď druhú jej pero vyplňalo.

MATEJ KOVÁČ, PETER ZAKURANSKÝ, PAVEL SMEJKAL, JAKUB JANČO

Keby P.O.Hviezdoslav slovo audiovizuálny znal, určite by hru o tom zveršoval. Hlavné postavy by bolí Matej Kováč, Peter Zakuranský, Jakub Jančo a Pavol Smejkal. Matej by sa hneď v prvom dejstve odobral na štúdiom do Prešporku a Jakub by sa zatiaľ pokúsil ukradnúť mu jeho sľúbenú ženu. Avšak jej otec Peter by sa nedal len tak. Jednu by mu natočil a Palo by sa len tak v rohu smejkal.

DS LANO: ČINOHRA

Miki Forgács: Rozhodli sme sa, že ideme veľmi revolučne – po poradí.

Táto inscenácia je takým samožrútom.

Čin Čin, toto legendárne dielo, básnický epos... pardon, epická báseň.

Pani nočná trauma Ludmila Podjavorinská.

Ready-made, duchampovský predmet, ktorý ste našli u tej Podjavorinskej – čo to znamená?

Vrabčiak, ako ženích, nevie, ako sa rodia vrabčatá, to hovorí o tom, že sexuálna výchova je nesmierne dôležitá.

Ludský psychohoror, animálny horor a do toho príde Podjavorinská.

Michaela Zakuranská: Ja som sa ako diera toho veľmi bála, vadili mi tie vrabce, išla som radšej spať, keď išiel Večerníček.

Je až lynchovské, keď príde druhé dievčatko, ale nevieme, čo to má spoločné s Podjavorinskou.

Prečo ste si vybrali Čin Čina?

Peter Čertík: To bol pôvodný zámer... Mne raz Peter Zemaník povedal, že Čin Čin – to máš ťažkú sociálnu drámu. A naozaj.

Patrik Lančarič: Na konci som myslel, že udrela moja posledná hodinka. Tak som sa smial.

PČ: Hej, to som počul.

PL: Ludmila Podjavorinská straší deti. Exorcizmus nastane. Zaženú Ludmilu do záhrobia a všetko sa dá do poriadku.

PČ: Podjavorinská je to nezdravé.

MF: Mne to pripomenulo ani nie tak Lynch, ale film Tí druhí s Nicole Kidman.

MF: Takže my sme polhodinu hovorili úplne zbytočne.

MČ: Ešte by to chcelo 3-4 dni skúšania. Ale rodina nepustí. Nerozvádzam sa, ani nič také, ale rodina ma inšpiruje.

MZ: Keď si to nepamätá, tak mu to škrtnite.

MARTIN LORINC (RECITÁCIA)

Svetlana Vasilenko: Hlúpenka

PL: Bol to taký Buster Keaton. Stone face. Výborné.

DS JÁNA VOJTAŠŠÁKA, ZÁKAMENNÉ

Milo Urban: Beta, kde si?

PL: Ako nám hovorieval pán Jaborník, ktorého v súvislosti so slovenskou klasikou musím spomenúť, že ako je to s tým slovenským kresťanstvom... Je to pohanstvo len s takým lakom kresťanstvom.

PL: Mám pravdu?

Zuzana Demková: Všetko, presne, akoby ste žili s nami.

PL: Temporytmus je veľký čarodej. To viete.

MF: Mňa na tom najviac zaujalo, že to je anatómia lynču.

DS LANO: SYBILA

MF: Gastronomicky by sa to dalo nazvať ako čerstvé mäso na metafyzickej omáčke. Bolo tam aj mäso, aj omáčka.

PL: Miklós, za toto ťa milujem.

MF: Ako podmorská príšerka levitujete v tej viere.

TEÁTER KOMIKÁ: NEBEZPEČNÁ HRA ČIAPOČKY S VEĽKOM

MF: Ja by som nadviazal na pána Lošonského. Vnímam som to rovnako ako on, ale ináč.

Každý kefuje ináč, preto chceme kefovať s každým. Diverzita sexu je najzaujímavejšia.

Malo to až kanibalistickú atmosféru.

Estetické aj anestetické. Čo myslím ako pochvalu.

MZ: Čakala som, že to bude feministická nakladačka.

MF: Ja som čestný feministka.

PL: Škvirkajúci mikrofón mi vadil ako pop-corn v kine, kvôli čomu nechodím do kina, alebo reklama v televízii, kvôli čomu nemám televízor.

PL: Malo to mrd. Do istého momentu, kým sa z toho nestala moralita.

PL: Nevieť ti presne povedať... Páčilo sa mi to, takže poznámky som si nerobil, lebo som vedel, že si to budem pamätať.

V PROGRAME OD GAZDU MOŠKA

Mali sme mať ešte jedno predstavenie, a to Antigona z New Yorku zo Znievskeho radostdajného divadla, ktoré vyhralo tento rok Belopotockého Mikuláš v kategórii tradičného divadla. Predstavenie, žiaľ, zo zdravotných dôvodov nebude. Nahradili sme ho Janom Šimkom a večerným počúvaním rozhlasovej hry P.O. Hviezdoslava – Otčim.

V sobotu o 15:30 ste mali vidieť inscenáciu Hastrošovci od ZUŠ Mudroňova, Martin. Hastrošovci nebudú, ale namiesto toho nám tá istá ZUŠ zahrá inú inscenáciu Drevený tato.

Prezentácia tvorivých dielní sa nebude konať v nedeľu, lež v sobotu. Kedy, zatiaľ nevedno. Keď sa dozvieme, povieme.

No a na záver, slávnostné ukončenie festivalu v nedeľu o 15:00 nebude v Štúdiu SKD, ale v Národnom dome.

Chcel by som pre Dennicu písať ako onakvejší redaktor. Zatiaľ čo Mojmir a Palko cez deň divadlo vnímajú, v noci debaty prepisujú a do stanu na mulatšág prídu len keď chcú, ja mám oveľa zamordovanejšiu robotu. Ja ťahám Nočnicu. Ja musím do stanu chtiac-nechtiac. Niežeby som teda nechcel, to božechráň, ale ide o princíp. No a potom musím ráno vstať a napísať, čo ste tam vy bitangovia vystrájali. A keď ste ma včera videli, netreba vám objasňovať, že spomienky sa mi ťažko hľadajú. Martin z Komajoty začal svoj koncert nežne a citlivo. Dokonca nám povedal, že nás pri dišputách o divadle rozhodne nechce svojou hudbou rušiť. Aj svetlo si nechal na pódiu

zahasiť. Mal pre nás prichystaných 14 pesničiek, ale nevedel ich zoradiť. Napísal ich teda na papieriky a my sme si ich poradie chodili žrebovať. Skrátka taký malý realistický dadaizmus. Po koncerte sa pomaly začali rozoberať hudobníkov sersrámy a zatiaľčo sa pri našom stole zostavoval poradovník želaných pesničiek, začal som sa rozoberať aj ja. Zábavu potom odpálil DJ Moška a začal umne Robbiem Williamsom – Let me entertain you. To žatevníci ešte nespomali, čakali, kto sa odváža roztočiť kolo. Naš stôl bol ešte nespomali na roztočenie, tak som išiel ešte po kolo. A potom to prišlo. Tancovačka začala presne 00:42. Zadky stanovníkov zdvihla, kto by to bol povedal, Gloria Estefan. To už opraty dídžejského pultu prebral DJ Kubo Molnár a krepčilo sa vo veľkom. No a potom ma vypo. Lebo však nepotrebuje vedieť, čo ste v stane robili po druhej v noci. Nieže nepotrebuje, ale ani nechcete. Od 2:20 nemám ani obraz ani zvuk. Podakujte mi.

G. Ž. Festosláv

TIRÁŽ

Vydáva Národné osvetové centrum v Bratislave pre vnútornú potrebu v počte kusov 150. Redakčné teleso oficiálne: Martina Mašľa Mašlárová, Pavol Viecha, Mojmir Procházka, Gabriel Žifčák, Jakub Molnár (pomocník mločí). **Redaktori nápomocní:** Mathej Thomka, Johann Mathias Kovacs. **Grafika a zalomenie:** Michal Hricko. **Foto:** Jakub Jančo, Michal Lašut. **Tlač:** Národné osvetové centrum.

Hlavný organizátor:
Vyhlasovateľ a odborný garant:

Hlavný partner:
MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Spoluporganizatori:

Kultúrna scéna MARTIN

Turčianska knižnica
v Martine

do

do

do

do

do

do

do

do

do

do